

Svar på fråga 2024/25:34 av Pontus Andersson Garpvall (SD)
Juridiskt skydd för ofödda barn efter vecka 22

Pontus Andersson Garpvall har frågat mig om jag och regeringen kommer att se över lagstiftningen för att ge ofödda barn juridiskt skydd efter vecka 22 och därigenom göra det möjligt att döma den som begår våld som drabbar det ofödda barnet på samma sätt som om barnet redan vore fött.

Att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld mot barn är en prioriterad fråga för regeringen. Sådana former av våld utgör ett allvarligt samhällsproblem som aldrig kan accepteras. Det är en fråga om att bekämpa grova brott, men också om trygghet, frihet, integritet och jämställdhet.

Regeringen förstärker nu arbetet mot mäns våld mot kvinnor och barn samt våld i nära relationer på bred front.

En välfungerande kontaktförbudslagstiftning utgör en viktig del för att ge skydd för främst kvinnor och barn som är utsatta för våld och andra kränkningar i nära relationer. För närvarande

bereds förslag inom Regeringskansliet som syftar till att fler kontaktförbud ska kunna meddelas, att den brottspreventiva funktionen ska förstärkas och att förbuden ska utgöra ett reellt skydd för de utsatta.

Regeringen genomför dessutom en historisk omläggning av kriminalpolitiken, där fokus flyttas från gärningsmannen till brottsoffret. Sommaren 2023 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att se över och föreslå skärpningar av straffskalorna för bl.a. grova våldsbrott samt reformera påföljdssystemet. Regeringen har också nyligen remitterat ett betänkande i vilket det lämnas ett stort antal förslag som, särskilt vad gäller allvarlig och upprepad brottslighet, ökar samhällsskyddet, minskar risken för återfall i brott, leder till ökad trygghet för brottsoffer samt medför skärpta reaktioner vid återfall i brott. De föreslagna ändringarna bedöms bl.a. kunna ge ett ökat skydd för den som utsätts för våld i en nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck.

Regeringen beslutade i juni om ett åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel 2024–2026, vilket bland annat innehåller flera åtgärder inom ramen för ett lämnaprogram för att lämna destruktiva relationer. Bland åtgärderna finns ett uppdrag till Kriminalvården, Polismyndigheten, Socialstyrelsen och Åklagarmyndigheten att stärka samverkan för att förebygga och

bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive ärenden där barn är involverade.

Mord är den allvarligaste formen av våldsbrott och kan leda till livstids fängelse. Livstids fängelse är den strängaste påföljd som kan utdömas enligt svensk rätt. Straffbestämmelsen om mord ändrades år 2020 i syfte att livstidsstraff skulle kunna komma i fråga i betydligt större utsträckning än tidigare. Numera framgår det således direkt av straffbestämmelsen att det som skäl för livstids fängelse särskilt ska beaktas bl.a. om gärningen inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös.

Den omständigheten att gärningen varit riktad mot en närstående eller tidigare närstående person, liksom omständigheten att den riktats mot en gravid kvinna, kan som utgångspunkt anses försvårande. Att mörda en närstående, gravid kvinna kan således redan idag föranleda ett utdömande av lagens strängaste straff.

Sammanfattningsvis avvaktar regeringen redovisningen och utfallet av de reformer som jag nyss redovisat och avser således inte utvidga straffbestämmelsen om mord på ett sådant sätt som frågan avser.

Stockholm den 25 september 2024

Gunnar Strømmer